

SPLETNA POVEZAVA

Rocca di Papa, 22. aprila 2017

Ključni za dialog

(kazalo)

1. [Začetek in pozdravi](#)
2. [Chiara Lubich: »Ključni za dialog«](#)
3. [ZDA – Živeti politični razcep v polarizirani družbi](#)
4. [Filipini – »Skladnost med narodi in verstvi«](#)
5. [Jordanija – Odprta vrata in ... roke](#)
6. [Paragvaj - Yvy Marane'y, Dežela brez zla](#)
7. [Švica – Prebežniki pomagajo prebežnikom](#)
8. [Avstralija – Sirija in Irak sta sprejeta](#)
9. [Nizozemska – Glenov spletni dnevnik: povezani proti nasilju med vrstniki](#)
10. [Spominjamo se kardinala Vlka, praškega nadškofa](#)
11. [Sklep s pozdravom Marie Voce \(Emmaus\) in Jesúsa Morána](#)

1. ZAČETEK IN POZDRAVI

(ploskanje)

Lesley Ellison: [brez prevoda] *Dober dan vsem na tej strani sveta in prav tako tistim na drugi strani! Čas naše današnje povezave nam pove, da smo skupaj v živo, in to je resnično vznemirljivo.*

Dobrodošli vsi, ki spremljate to spletno povezavo v svetu! Pravkar smo prejeli elektronsko pošto 40 bogoslovcev iz Ruande. Lepo jih pozdravljamo! Spomnila bi vas, da lahko pošiljate svoje komentarje in zgodbe na te naslove in imamo tudi whatsapp, facebook ... Tako lahko pošljete in pričakujemo.

Imenujem se Lesley, sem Angležinja in pripadam Anglikanski cerkvi. Zelo sem zadovoljna, ker lahko z vami danes potujem po svetu.

Začnemo in takoj gremo v Avstralijo.

Avstralija, pozdrav! Nas slišite? Nicole, ste na liniji?

Nicole Horin (angleško): [pozdravi brez prevoda] Imenujem se Nicole. Sem gen 2 iz Avstralije, živim v Brisbanu.

Lesley (angleško): Ste na mariapoliju, Nicole?

Nicole (angleško): Da, vsi smo tukaj, kraj je zelo lep, nedaleč od Sydneya, na našem letnem mariapoliju. Radi bi prav lepo pozdravili vse vas z vsega sveta!

Lesley: Lepo! (ploskanje) *Nicole, bi nam lahko povedala kaj več o mariapoliju? Imate kakšno posebno temo?*

Nicole: Tu je veliko družin, otrok, mladih ... iz raznih krajev, ne samo iz Sydneya, ampak tudi iz Canberre, še dlje iz Brisbana, Gold Coasta. Letos je tema o družini, biti družina in to se že dogaja med nami. Samo trije dnevi so, a je veliko veselje biti skupaj, čudovita izkušnja. Imamo veliko srečo.

Lesley: Slišali smo, da imate posebne goste ...

Nicole (angleško): Da, tu so res posebni gostje. Lepa priložnost, da so med nami Stefano in Roberta Serratore in tudi Franco in Maria Beatrice Cardinali iz centra Novih družin iz Rima.

Lesley: *Najlepša hvala, Nicole! Nicole, te lahko nekaj vprašam? Imate v mariapoliju tudi kenguruje? (smeh)*

Nicole: (Vsem vam pošiljajo pozdrave! (smeh))

Lesley: *Še enkrat hvala, Nicole, in lep maraipoli! Have a good Mariapoli!*

Nicole: Hvala! Hvala vsem in pozdrav!

Lesley: Na začetku te povezave bi radi pozdravili predvsem tiste osebe in skupnosti iz Gibanja, ki so sredi bolečih razmer zaradi vojne. Spomnimo se na Sirijo, na Irak, Venezuelo – zdi se mi, da je kdo iz Venezuele –, Demokratične republike Kongo in številnih drugih.

Tudi v Kolumbiji se je nedavno zgodila velika tragedija, ko so tri reke odnesle celo goro in pokrile vse mesto in številne vasi z blatom in kamenjem. Ta kraj se imenuje Mocoa. Tam je pater Luis Fernando, župnik glavne župnije v Mocoli. Slišali smo se po telefonu.

P. Luis Fernando Carvajal, Mocoa - Colombia: *Sem pater Luis Fernando iz Kolumbije, sedaj živim v Mocoli, mestu, v katerem je prišlo do te tragedije. Rad podelim z vami vsemi to situacijo, tragedijo, ki smo jo doživljali tukaj. Tako se ne čutim sam.*

Sem župnik [...], umrlo je veliko mojih župljanov, nekateri so izgubili vse [...].

Mi pomagamo vsem. Veliko ljudi z vsega sveta je takoj prihitelo na pomoč. [...]

Pravijo, da je več kot 300 mrtvih, [...] vemo, da bo verjetno številka večja. Veliko ljudi je odnesla reka. [...] Nekatero mestno četrti so dobesedno izginile, vse hiše, vse ... [...]

Počasi, počasi odhajamo in pomagamo, poslušamo, [...] iščemo besede, da bi pomagali, da bi jih potolažili [...] in da bi bilo vse manj boleče za tiste, ki so izgubili vse.

Pozdrav vsem, ki poslušajo danes. Rad bi se zahvalil za vse molitve, za vse, kar ste storili za to tragedijo!

Lesley: Hvala, pater Luis, smo z vami!

Povežimo se z Egiptom, točneje z Aleksandrijo. Sami, nas slišiš?

Sami: Da!

Lesley: Z bolečino smo spremljali to veliko noč krvi zaradi atentatov na koptske kristjane. Zdaj pripravljate prihod papeža Frančiška skupaj s patriarhom Bartolomejem v Kairo. Vemo, da si zelo vpet v te priprave. Kaj nam poveš

Sami Creta, Aleksandrija – Egipt: Da, to je bilo zelo težko za Egipt, ko sta se zgodila pred dvema tednoma dva atentata v dveh koptskih cerkvah: v Tanti in Aleksandriji. Ta tragedija je pomenila polno doživljanje velikega tedna, bila je bolečina, a tudi upanje Vstalega. Mučeništvo je bilo vedno motor koptske Cerkve v njeni zgodovini. Zato veliko upanje in veselje.

Pričakujemo papeža Frančiška, ki je večkrat govoril o ekumenizmu krvi in bolečine, ki združuje Cerkev.

Presenečenje je prihod patriarha Bartolomeja na to versko srečanje v Al Azharju, ki postane tako širše in zgodovinskega pomena. Očitno je papežev obisk velika priložnost za edinost in dialog. Zato tudi papež patriarh Tawadros pravoslavnih Koptov pričakuje v njem prihod brata. Čutiti je to bratstvo iz načina, kako govori o papežu Frančišku potem, ko se je leta 2013 srečal z njim v Rimu na svojem prvem uradnem obisku zunaj Egipta, 40 let po potovanju predhodnega koptskega patriarha v Vatikan. Njuno srečanje v Egiptu je razlog za novo upanje.

Te dneve imamo še eno presenečenje: na naše veselje bodo v Egiptu starši Chiare Luce (Badano), ki potujeta po jugu države in se bosta udeležila srečanja s 1500 mladimi Egipčani na bedenju pred mašo s papežem Frančiškom.

Lesley: Hvala, hvala, Sami! Hvala za te novice! Z vami smo v tem novem ekumenskem upanju za mir.

Sami: Hvala!

Lesley: Tudi zame je ekumenizem strastna ljubezen. Kot sem povedala na začetku, sem anglikanka. Kot otroku so mi prepovedali prijateljstvo s katoličani. Z drugimi otroki iz moje mestne četrti sem metalai kamenje na katoliške procesije.

Nekega dne pa sem spoznala fokolarine, govorile so mi o evangeliju, o življenju evangelija. To me je zelo pritegnilo. Nekega dne so me povabile, naj grem z njimi v Canterbury, kjer je Chiara govorila med tednom za edinost kristjanov.

V vlaku je nekdo iz te skupine začel moliti rožni venec in zame je bil udarec, ker mi je postalo jasno, da so vsi katoličani. Prestrašila sem se, hotela sem iti z vlaka, a tega nisem mogla, ker se vlak ni ustavil.

Pridemo tja, in ko je Chiara govorila, je Bog delal v meni in mi dal razumeti, da je on velik, svet je majhen in je v njegovih rokah. Tedaj sem spoznala, da moram iti preko teh predsodkov v sebi, da moram stopiti onkraj. To sem storila na poti nazaj.

Ko smo opolnoči prišli v Liverpool, ni bilo več mestnega prometa, da bi se vrnila domov. Zato sem pomislila: Spim na postaji. Ta katoliški par je to ugotovil in rekla sta: »Lahko vas odpeljeva z najinim avtom!«

To je bilo tedaj nekaj nezaslišanega: iti v avto s katoličani. Toda zame je bila prva resna ekumenska izkušnja, ki se je rodila iz medsebojne ljubezni. To me je prepričalo, da je edinost možna, če pustimo delovati Bogu.

Nekaj let zatem sem bila v glasbeni skupini Gen Verde in napisala sem pesem, ki jo boste zdaj slišali. (*glasba*)

Imenuje se “Mostovi”, kajti prihajala sem z drugega brega in sem imela veliko željo priti na drugi breg, ustvarjati mostove edinosti.

Prav tako bi radi zdaj živeli to spletno povezavo: z mislijo, da bi radi gradili mostove, jih prečkali in prišli na drugi breg.

2. CHIARA LUBICH: “KLJUČI ZA DIALOG”

Predlagamo vam kratek Chiarin odgovor, odgovor Chiare Lubich, o pomenu dialoga. Vprašanje je zastavil Piero Taiti na srečanju z agnostiki in z ljudmi brez verske kulture. Bilo je februarja 1998.

Piero Taiti: Dialog gre veliko dlje od preproste strpnosti, ki je bila ob svojem času že velik napredek in je vrednota, ki je v naši družbi vedno v nevarnosti.

Če je lord Stanope pred dvema stoletjema že mogel reči, da bodo strpnost (...), »nekega dne odbijali kot žalitev«, je to rekel zato, ker je predvideval, da bomo tistega dne – mi upamo, da je to danes – postali občutljivi za višjo vrednoto, to je za dialog: to je, ne biti le strpni do drugega, ampak ga globoko spoštovati, sprejemati drugačne ideje, da bi jih lahko delili med seboj in predvsem graditi odnos med pravimi brati.

Kaj misliš o takem razmišljanju?

Chiara: Mislim, da dialog prav gotovo zelo presega strpnost, čeprav je ne bi popolnoma odrinila, ker je na določenih krajih bolje, da obstaja, kajti tako vsaj ni preprirov, ni borbe. Dialog pa je čisto nekaj drugega: to je medsebojno bogatenje, da se imamo radi, da se že imamo za brate, pomeni ustvarjati vesoljno bratstvo na tej zemlji, torej je popolnoma nekaj drugega.

Seveda je dialog pravi, če ga oživlja prava ljubezen. Prava ljubezen pa je prava, če je nesebična, sicer ni ljubezen; kakšna ljubezen je? Je sebičnost. Postavili ste mi več vprašanj o možnosti, da bi ljubezen razumeli kot interes, tudi v samem dialogu. Tak dialog bi bil grajen brez ljubezni, torej ne bi bil dialog, ampak nekaj drugega. Prozelitizem. Prozelitizem mora ostati zunaj teh vrat, ne more biti tukaj, kajti sicer ni dialoga. Dialog pomeni ljubiti, darovati tisto, kar imamo v sebi, iz ljubezni do drugega, in nato tudi prejemati in se bogatiti. To je dialog: postati, kakor pravijo naši gen, “ljudje-svet”, ki imajo v sebi vse druge in ki jim je uspelo dati tudi svoje. Tako bi rekla.

Spominjam se prvih časov, kako smo začele, kako so nam svetovali, naj bo smer, ki se je moramo držati, ljubezen. Pri tem nam je bilo kristalno jasno, da mora ta ljubezen biti nesebična; ne smem ljubiti tistega človeka, da bi ga osvojila, ne smem ljubiti, da bi imela skupinico zase, ne smem ljubiti, da bi vplivala na urad, v katerem delam, ali na šolo ... Ne: ljubiti moram, da bi ljubila. Mi smo to delali iz nadnaravnih razlogov, ker je naše prepričanje

krščansko. Tukaj lahko tako delamo, da bi prišli do bratstva, do vrednote vesoljnega bratstva, ne pa zato, da bi koga osvojili ... Zato je bilo osvojenih veliko ljudi, to je bila posledica, kajti ljudje so se čutili svobodni, videli so lepoto tega življenja in se pridružili.

Zato se bomo tudi mi zelo razširili v svetu drugačnih prepričanj, če bomo ljubili na tak način. (ploskanje)

3. ZDA – ŽIVETI POLITIČNI RAZKOL V POLARIZIRANI DRUŽBI

Lesley: Ljubiti brez interesa. »Ljubiti, da bi ljubili.« Tako živimo dialog.

Eno od okolij, v katerem se zdi dialog nemogoč, je politika. Gremo v Združene države Amerike, kjer je družba zelo polarizirana med republikance in demokrate. Osebe iz skupnosti Gibanja so glede tega na istem. Poslali so nam ta prispevek, ki pove, kaj so naredili v tej smeri.

Spiker: *V zadnjem letu je v Združenih državah Amerike ideološki spopad, kakršnega ni videlo več rodov.*

(nekaj besed iz televizijskega dnevnika)

Mesece pred novembrskimi volitvami je vladala velika zaskrbljenost zaradi smeri, v katero bo šla država ... z močnimi čustvi.

Tudi tisti, ki živimo duhovnost edinosti, nismo bili izključeni iz te globoke razdeljenosti.

Izseki iz volitev

Austin: Nisem si mogel predstavljati take norosti.

Marijo: Za mnoge je bila strašno težka odločitev.

Simona: Bil je zelo hudo, ko sem slišala stvari, ki jih ne verjamem.

Arturo: Tako velika polariziranost vlada in tudi demonizacija drugega, ker so stališča zelo močna in daleč narazen.

(glasba)

Spiker: Leto pred volitvami so bila posajena semena dialoga v skupnosti po vseh ZDA.

Gibanje fokolarov je pripravilo delavnico o "5 korakov za pozitiven politični dialog".

John Chesser, Iowa: V skupinah po dva so izbrali temo, o kateri so imeli nasprotna stališča. Eden od dveh je podelil svoje mišljenje in drugi ga je moral ponoviti, preden bi sam povedal svoje mnenje. Rezultati so bili zanimivi. Osebe niso samo začele ceniti zorni kot drugega, ampak razmišljati in znova preverjati lastno razmišljanje. Seveda nismo rešili problemov sveta z eno delavnico, smo pa prejeli novo upanje in novo orodje za razmišljanje, s katerim je morda možno rešiti probleme s pogovorom.

Spiker: S približevanjem volitev 2016 je vsak dan rastla napetost. Jeza in grenkoba sta ogrožala vse odnose.

Marilyn Boesch, Maryland: Bila sem nemirna, sprašala sem si vest: hotela sem biti oseba, ki dela za edinstvo, ki gradi mostove, ki ne sprejema ločitve take, kakršne se kažejo pred menoj.

Marijo Dulay, New York: Po nekaj napakah sem se naučila biti bolj pozorna pri komentarjih na facebooku, da ne bi šla proti tistim, ki niso mislili tako kot jaz.

Simona Lucchi, Georgia: Moje pridige in kriki niso naredili nič dobrega, ker niso spreminjale tega, kar so drugi mislili. Tako sem se ustavila in začela resnično poslušati. Razumela sem, da ima tudi tisti, ki ne misli kot jaz, več skupnega, kot bi si lahko mislila.

(nekaj besed iz televizijskega dnevnika)

Spiker: Sredi hude zmešnjave so se te osebne izkušnje dialoga razširile tudi na akademsko področje, na primer na pravno fakulteto v Fordhamu v središču Manhattanu. Delavnica o "dialogu in zapletenih vprašanjih" je vzbudila veliko zanimanje.

Ana Dias, Fordham Law School: Številni so prišli, da bi razumeli, ali je tudi sredi take razdvojenosti možen dialog.

Spiker: Po predstavitvi "5 točk za pozitiven politični dialog" so udeleženci delali na njih.

Endy Moraes, Fordham Law School: Opazili smo, da lahko govorimo tudi o žgočih problemih, ne da bi zašli v razgrete razprave.

Spiker: Očitno je bilo, da so s takimi pripomočki tudi najbolj radikalno zasidrani ljudje hoteli preizkusiti tak način.

(naslovi dnevnika)

Volitve so prišle in se končale. Dva meseca po začetku novega predsedovanja so se duhovi znova zelo razgrela.

Na pravni fakulteti v Georgetownu so študentje doživljali podobno napetost.

Amy Uelmen, Georgetown Law School: Takoj po nastopu novega predsednika smo hoteli s študenti preveriti, kako skupaj živeti ta tako napeti čas.

Spiker: Amy Uelmen, avtorica "5 korakov za pozitivni politični dialog", je uporabila za študente in sodelavce isto delavnico.

Amy Uelmen, Georgetown Law School: Ugotovili smo, da so pogosto pogovori samo stereotipni, nerazumevanje, napačne informacije. Odločili smo se, da smo odprti za popraviljanje sebe in reševanje težav zaradi spora med nasprotujočimi si idejami.

Spiker: To prizadevanje se je nadaljevalo tudi v Arkansasu, na splošno konzervativni državi, kjer je bil Bill Clinton guverner in Hillary Clinton prva dama. Začetek novega predsedovanja je vzbudil na eni strani vznesenost, na drugi osamljenost in jezo.

Austin Kellerman je odgovoren za uredništvo televizijskega dnevnika v prestolnici. Skupaj s sodelavci se je odločil, da zavzamejo stališče v oddaji in prosi skupnost, naj poskusi ostati zedinjena.

Austin Kellerman, News Director: Hoteli smo ponuditi možnost, da se izrazi naše mesto. Tako je eden od strokovno najbolj usposobljenih novinarjev pripravil poglobitev v glavnem dnevniku in povabil vse k edinosti.

Novinar: Nismo “oni” in “mi”. Vsi smo “mi”; vsi smo isti narod.

Austin Kellerman: Seveda to ne rešuje stvari, ne spreminja stališč ljudi ... morda pa ponuja možnost, da razmišljajo tako, da presegajo svoj zorni kot. Z naše strani se trudimo ohranjati dialog in ostajati zvesti, še naprej pošteno predstavljamo vsa stališča.

Spiker: *Pred vsakim novim korakom je skupnost ZDA poklicana še naprej premagovati ločenosti.*

4. FILIPINI – “SKLADNOST MED NARODI IN VERSTVI”

Lesley: Korenita ljubezen, ki jo svetuje Chiara, velja tudi za medverski dialog. Pripadnost različnim verstvom je bil razlog za razne konflikte v teku zgodovine. Gibanje fokolarov se z drugimi že leta dolgo trudi ustvarjati ta dialog.

To so izkusili pretekli mesec na srečanju vzhodnih verstev blizu Manile na Filipinih. Poglejmo si prispevek, ki so nam ga poslali.

Napis: Mariapoli Mir, Tagaytay City, Filipini

Moderator: Predragi, prihajamo iz različnih držav Azije in Evrope, smo različnih ver, starosti in kultur. Skupaj smo te dneve od 2. do 5. marca 2017, da bi razmišljali o temi “Skladnost med verstvi”. Predstavnike štirih velikih verstev prosimo, naj vodijo molitve za otvoritev SOR-a 2017.

molitve

Francisco Canzani, Urugvaj – soodgovoren v mednarodnem centru Gibanja za modrost in študij, Rim, Italija: Biti moramo nič, zapuščeni Jezus, pred vsakim bližnjim, da bi se srečali z Jezusom v njem.

Renata Simon, Nemčija – soodgovorna v mednarodnem centru Gibanja za modrost in študij, Rim, Italija: Mi komuniciramo tako, da smo nič. To je naš način inkulturacije. Treba je ljubiti, in to ne samo svoje gibanje, ampak tudi druga, ne samo svoje Cerkve, ampak tudi druge cerkve. To je naša poklicanost, zapuščina, ki jo puščam za prihodnost.

Dr. Lalita Namjoshi, Indija - Former Principal of K.J. Somaiya Bhatariya Sanskrit Peebam: Ko beremo knjige različnih verstev, najdemo veliko podobnosti. Prva je zlato pravilo: »Stori drugim, kar bi hotel, da je storjeno tebi«.

pesem

Venerable Miao Jing, Taiwan – Abbess Mabuhay Temple Fo Guang Shan: Fokolar je bil družina zaradi prisotnosti mladine. Vedno ste prihajali z mladimi z različnih koncev sveta in to je svetišču in vernikom prineslo odnose, zabavo, stike in ljubezen.

Randi Tampubolon, Indonezija: Tukaj sem bolje spoznal medverski dialog. Moja država je večinsko muslimanska, zato lahko prinašam milost tega srečanja in uresničujem dialog v svojih odnosih. Res upam, da bom to lahko živel v svoji državi Indoneziji.

Miss Mitali, Indija: Ta srečanja so zelo pomembna in morajo biti bolj pogosta, kajti skladnost je nekaj, kar izginja iz našega življenja. Lahko postanemo duše ljubezni, duše Boga.

Jocelyn Wadi, Filipini: Vemo, da je Chiarino učenje o ljubezni. Zato smo lahko vsi “plesalci ljubezni”.

Tadjanna Basman, Filipini: Tu v Gibanju se lahko vsi v polnosti izrazimo, lahko umaknemo predsodke in razlike in se osredotočimo na to, kar nas povezuje, in ne na to, v čemer smo drugačni.

Phra Maha Boonchuay, Ph. D., Tajska: Moramo se pogovarjati, primerjati, učiti vere drug od drugega.

Fr. Andrew Recepcion, Filipini, President International Association of Catholic Missiologists: Dialog nastaja iz prijateljstva, toda ne preprostega prijateljstva med podobnimi. To je prijateljstvo med osebami, ki se strastno trudijo priti do boljšega človeštva.

Rita Mousallem, Libanon – soodgovorna v mednarodnem centru Gibanja za medverski dialog, Rim, Italija: Ta karizma nas povezuje, nas napravlja eno, čeprav smo različnih verstev. Rojeni smo za to, da bi bili ena sama družina.

Kardinal A. L. Tagle, nadškof Manile, Filipini, predsednik Mednarodne karitas: Kjer je pravi dialog, je upanje. In ti ljudje so zmožni ustvarjati novo življenje.

Škof Roberto Mallari, Filipini – dekan Šole za dialog z vzhodnimi verstvi (SOR): Ne silimo, naredimo naš del in ostajamo odprti Absolutnemu, Bogu, da bi on to uresničil.

G. Vijayaragavan, Head Youth Leadership Programme Shanti Ashram: Lahko naredimo, hočemo narediti, moramo to narediti!

(glasba in napis: Skladnost med narodi in verstvi)

(ploskanje)

5. JORDANIJA – ODPRTA VRATA IN ... ROKE

Lesley: »Postati ena sama družina.« Tako so povedali v tem prispevku: »Lahko naredimo, hočemo narediti, moramo to narediti!«

To narediti tudi z delom, z uporabo rok. Prav to bomo videli v prispevku o zelo originalni restavraciji v Amanu v Jordaniji.

glasba

Sawsan Awwad – nadzornik Restavracije usmiljenja (arabsko): Imeli smo ta kraj, to je bila zapuščena tiskarna in Cerkev nam ga je dala. Prišli smo na zamisel in v kratkem času ga je Karitas uredila, v dvajsetih dneh, in postal je, kakršnega vidite zdaj: ta restavracija.

Odprta je bila 23. decembra 2015. (...) Od tedaj ni nikoli zaprla vrat. Vsak dan ponujamo tople obroke.

glasba

Ne delamo nikakršne razlike ne zaradi rase, ne spola ali verovanja. Sprejemamo vse z ljubeznijo in dostojanstvom. (...) Tisti, ki delajo z nami, so tudi prebežniki: Iračani, Sirci ali kateri koli drugi, potrebne družine. Tako imajo priložnost za zaposlitev. Zelo radi to delajo. Hrano pripravljajo z veliko ljubeznijo.

Milad – prostovoljec (Irak): Delal sem v Iraku in sem prišel sem, da bi pomagal ljudem in služil revnim, potrebnim in tistim, ki prihajajo sem.

Sawsan – direktorica Restavracije usmiljenja: Običajno imamo odprto od 12.30 do 15.00, to je v času kosila. To je topel obrok, ki ga ponujamo. V času ramazana pa iz spoštovanja do muslimanov, naših bratov muslimanov, ponujamo topel obrok zvečer, ko preneha post. (...) To je lepa izkušnja, ker kristjani in muslimani uživajo ta obrok skupaj. Jedo skupaj in ustvari se zelo lepo ozračje, ozračje družine. (...)

Naš namen ni samo ta, da ponujamo topel obrok, ampak tudi preverimo njihove potrebe (...) Odkrili smo, da bi številni potrebovali operacijo, operacijo na očeh, zdravila. Ali nimajo peči, odej za pozimi. Tako jim poskušamo urediti te potrebe. (...) Tudi njeno visočanstvo kraljica Rania nas je obiskala med ramazanom. To je bila za nas zelo velika čast.

Anny – kuharica (Armenija): Ko je prišla kraljica k nam, smo bili zelo zadovoljni, ker je naša kraljica. (...) Bila je resnično srečna zaradi nas, našega dela. (...) Rada kuham in se trudim za potrebne ljudi. Ko pridejo jest, je kakor bi prišli moji sinovi. (glasba)

6. PARAGVAJ - YVY MARANE'Y, DEŽELA BREZ ZLA

Lesley: Zdaj potujemo v Južno Ameriko, v Paragvaj. Tukaj več združenj skupaj z Gibanjem sodeluje z domorodsko skupnostjo *Gvarani*. Projekt "Yari Miri" nosi ime po drevesu "Mala cedra", ki je za to skupnost sveto drevo.

Bernardo Benítez – poglavar plemena skupnosti Yary Miri: V naši državi je 17 skupin različnih kultur, jezikov, običajev in celo verovanj; [...] Popolnoma smo zapuščeni, vse domorodske skupine so zapuščene na državni ravni. Zato je velik primanjkljaj pri izobrazbi, zdravju, tehnični izobrazbi. Tako ljudje ne morejo rasti, se razvijati sami ... [...] Za naše skupnosti življenje v mestih ni primerno za naš način bivanja, kajti v mestu trpimo, ne moremo razvijati svoje kulture in tega, kar v resnici smo ... in nimamo izhoda, potem živimo v krajih, kjer gojijo sojo in uporabljajo strupene pline, otroci umirajo zaradi bolezni [...] V Asunciónu je 8.000 domorodcev na ulici; [...] a veliko jih je v mestu Encarnación in drugod ... skoraj 20.000 nas je.

Diana Durán – prostovoljka iz projekta Yary Miri

Gvarani, s katerimi smo prišli v stik v Asunciónu, so se naselili blizu smetišča, praktično na obali reke Paragvaj. Začeli so zbirati odpadke. Leta 2014 je reka Paragvaj poplavljala in začasno so se preselili na veliko zelo prometno cesto. Tam smo se srečali z njimi. Spomnili smo se na Chiarino izkušnjo o zapuščenem Jezusu, ko pravi: »Če me ti ne ljubiš, kdo me bo ljubil?« in tudi nas je spodbudil poziv papeža Frančiška, naj se usmerimo k obrobjem človeštva, da bi ljubili konkretno. Približali smo se njihovem taboru, kjer so se nekako uredili.

Najprej smo jim preskrbeli hrano, obleko itn. Tako se je ustvaril zaupen odnos vedno globlje ljubezni. [...] Pojasnili so nam, da bi bil potreben vsaj 2 ha velik teren, da bi tam uredili vrtove in imeli prostor za izobrazbo in za dostojna bivališča. Tako se je začelo iskanje v širši okolici. Končno smo našli 5 ha okoli 30 km iz Asuncióna, kamor so se preselili.

Bernardo Benítez – poglavar plemena skupnosti Yary Miri: Zelo smo zadovoljni, da smo prišli sem. Čeprav nismo tu dolgo, imamo vodo, električno energijo, cesto in to je zelo koristno. Tukaj smo že posejali in že uživamo v naših pridelkih.

Hugo Cáceres – prostovoljec projekta Yary Miri: Prepričan sem, da je ta akcija zelo lepa [...] To ni dar ali solidarnostni projekt, ampak razvojni projekt, v katerem je protagonist skupnost Avá Guaraní.

Pater Enrique Gaska – Generalni koordinator pastore staroselcev: Prvo, kar moramo storiti, je, da umaknemo iz našega uma in srca rasizem. [...] Z njimi moramo ravnati kot z nekom izmed nas, kot z brati. Paragvajska država mora ravnati z njimi kot s katerim koli drugim državljanom Paragvaja. [...] Mnogi pravijo: »Zakaj se ne vrnejo v gore?« Katere gore pa? Če ni več ne gora ne gozdov ... To je nekaj novega in moramo biti vsi zedinjeni na vso moč in biti povezani z njimi.

Diana Durán – prostovoljka projekta Yary Miri: V viziji sveta ljudstva Gvarani obstaja to, kar imenujejo Yvy Marane'y, to je "dežela brez zla". Ta zemlja brez zla zanje ni samo plodna zemlja, ampak dežela, v kateri živijo medsebojno ljubezen. [...] Pravijo namreč, da Bog gleda nanje s posebno ljubeznijo, odkar smo se spoznali. Oni se prvi zavzemajo, naredijo vse s svoje strani, da bi resnično začela obstajati "dežela brez zla", v kateri vlada, kakor pravijo, medsebojna ljubezen. (glasba)

Lesley: Dve zelo močni zgodbi, kajne? Restavracija v Amanu in ta "tierra sin mal", "dežela brez zla". Hvala za ti zgodbi!

7. ŠVICA – PREBEŽNIKI POMAGAJO PREBEŽNIKOM

Lesley: Régine, prebežnica iz Demokratične republike Kongo, živi 30 let v Švici. Ljubezen, ki jo prejema, ji daje moči, da svoje težave in trpljenje pretvarja v zamisli, v projekte, in tako je ustanovila združenje Prijatelji Afrike.

Régine Mafunu Déneraud:

Imenujem se Régine Mafunu, prihajam iz Demokratične republike Kongo. Trideset let živim v Švici, kjer sem študirala na univerzi v Friburgu.

Prvič sem prispela v Montet z otroki in možem. Pridem in vsi so nas pozdravili, kot bi nas poznali. Izkusili smo ljubezen, ki jo živijo tam: vsi so pripravljeni dajati, vsi pripravljeni prejemati.

Moj mož je odšel pokopat našega brata škofa. Ni se več vrnil. Ostala sem tukaj z otroki, najmlajši je imel enajst mesecev. Nisem vedela, kaj naj storim: brez ljudi iz Gibanja sama ne bi zmogla.

Potem sem si rekla: Veliko sem prejela, veliko prejemam. Prišla sem na misel, da bi ustvarila združenje Prijateljev Afrike (kratice: AMAF). Sem prihajamo in delimo naše vrednote, predvsem pa težave, s katerimi se srečujemo. Nekateri niso nikoli videli snega, nikoli živeli v mestu.

Povabili smo nekatere izmed njih in smo pripravili hrano, skupaj jedli. Želeli smo jih namreč srečati ob njihovem prihodu sem.

Naima (Somalija):

Nisem znala napisati svojega priimka, ker v mojem kraju ni šole. Ob prihodu v Švico sem se podpisala tako (z roko pokaže x). Zdaj lahko napišem svoj priimek, naslov, veliko stvari!

Régine Mafunu Déneraud:

Potem smo začeli s projektom skladnega sožitja, da bi se naučili živeti skupaj. Skoraj nehote sem to poslala Švicarski konfederaciji. V ponedeljek zjutraj so me poklicali iz Konfederacije: »Prejeli smo vaše priporočeno pismo. Vaš projekt nas zanima, a ni kompleten. Rok podaljšujemo za en teden.« Zahvalila se se Bogu, saj smo imeli več časa.

JEAN-FRANCOIS STEIERT – nacionalni svetovalec urejanja teritorija: Odkril sem AMAF, družino, ljudi, za katere integracija ni nekaj enostranskega, ampak vzajemnega; osebe, ki se trudijo za podelitev v vseh oblikah, kajti podeliti pomeni živeti, naj bo to med posamezniki ali med kulturami.

Anne-Claude Demierre, državna svetovalka za zdravstvo in socialne zadeve: Rada bi se iz globine srca zahvalila vsej ekipi AMAF, tako profesionalcem kot prostovoljcem, ki so omogočili ustvariti most med Afriko in Švico.

Régine Mafunu Déneraud: *Veseli smo, ker živimo človeštvo. Še moramo dajati, a prepričana sem, da prejmem še več: nasmeh, vse, kar mi ljudje povedo. Hvala Bogu!*

(glasba in napis: v 15-tih letih aktivnosti je AMAF pomagala 10.000 prebežnikom)

Lesley: Hvala, Régine! (ploskanje) Resnično hvala, to je lep primer, kaj se lahko zgodi, ko »ljubimo zaradi ljubezni«, kajne?

8. AVSTRALIJA – SIRIJA IN IRAK STA SPREJETA

Lesley: Vračamo se v Avstralijo. Iz Perth so nam poslali izkušnjo, ki bi jo radi podelili z nami.

Napis: Perth. Avstralija. Kaka 2 milijona prebivalstva.

Letos se je mesto Perth obvezalo sprejeti tisoč beguncev iz Sirije in Iraka.

Različne skupine v mestu so se povezale in poskušale reševati številne potrebe teh ljudi.

Tom, gen 2 (angleško): V Perthu je bilo Gibanje fokolarov s tisku z družinami prebežnikov in je postalo osrednji vozil mreže sodelavcev po vsem mestu. ASeTTS – organizacija, ki ponuja pomoč prebežnikom – nas je prosila, naj pomagamo konec tedna in sicer naj bomo z otroki, medtem ko mame dobivajo informacije ali se udeležujejo ur angleščine. Skupaj z mladimi iz nadškofije smo učili matematiko, se igrali, delali ročna dela. Na začetku sem pomislil: »Kako naj delam to z vsem, kar moram narediti ...« Potem pa: »V redu! To je priložnost, da pomagam bližnjemu, da podelim majhna dejanja vljudnosti.« Bilo je tako lepo že samo videti, kako preprosta matematična formula pomaga vzpostaviti stik z otroki.

Shaad (deklica, angleško): Všeč mi je, da smo delali cel kup stvari skupaj in vsi odrasli so bili zelo prijetni ljudje.

Tom, gen 2 (angleško): *Upamo, da bomo kmalu imeli "Tek z razlogom" s temi družinami za Tek za edinost. Zato imejte odprte oči! Bilo je zelo lepo. Tisočkrat hvala in velik pozdrav iz Perth! (glasba)*

Lesley: *Najlepša hvala, Tom! Hvala, ker si podelil to novico z nami! (ploskanje) Prav gotovo bomo pozorni na vaš Tek za edinost!*

9. NIZOZEMSKA – GLENOV SPLETNI DNEVNIK: POVEZANI PROTI NASILJU MED VRSTNIKI

Lesley: Veliko ljudi, mnogi med nami so se srečali z nasilnimi sošolci ali drugimi ljudmi, so bili diskriminirani, so jih celo pretepli ali javno osramotili. Govorimo o nasilju, trpinčenju med vrstniki, ki je veliko bolj razširjeno, kot bi si mislili. Glen, fant iz Nizozemske, je povedal svojo zgodbo. Prejel je moč za preobrat v svojem življenju. Poglejmo, kako, gremo v Rotterdam.

Bil sem žrtev nasilja med vrstniki od šestega do šestnajstega leta. Vse se je začelo v šoli, ko smo bili zbrani v krogu in govorili o tem, kaj nam je všeč in kaj bi radi delali kot odrasli. Jaz sem rekel, da bi rad postal igralec ali snemalec ali kaj podobnega. Zelo mi je všeč gledališče. Začeli so me zasmehovati in me izključevati. Gledališče jim ni bilo prav nič všeč, vsem je bil všeč nogomet in zato so začeli govoriti, da sem deklica. Tudi dekletom se je to zdelo čudno.

Tako niso več hoteli imeti opravka z mano. Pri telovadbi so mi v slačilnici govorili: »Hej, punca, tvoja slačilnica je pri dekletih, to ni tvoje mesto!« Potem so začeli brcati moje stvari ali jih skrivati. To se je dogajalo pri vsaki uri telovadbe.

Profesor, ki je videl, kaj se dogaja, ni rekel nič. Velikokrat sem mu rekel, a zdelo se je, da ne vidi, kaj se dogaja.

Sčasoma je bilo vse slabše in nihče ni več hotel sedeti z mano v klopi, kot bi imel kužno bolezen, in tako sem se počutil zelo samega in zapuščenega. Pri enajstih letih sem odšel iz tiste šole in se vpisal v drugo, da bi začel znova. Pomislil sem: Začenjam znova.

Na začetku je bilo v redu, a čez nekaj časa se je začelo vse kot prej, bilo je še slabše, ker so preklinjali in me topli. Nisem več hotel hoditi v šolo.

Že pri devetih letih sem hotel umreti. Nisem imel nikogar. Imel sem samo svojo mamo, nikogar drugega. Imel sem občutek, da ne morem storiti ničesar, da bi se to spremenilo. Drugače je bilo, ko sem prišel v srednjo šolo.

Bil sem res žalosten in zato sem začel pisati svoje občutke. To mi je pomagalo. Pomislil sem: »No, tu lahko kaj naredim!« Prišel sem na misel, da bi ustvaril spletno stran proti nasilju med vrstniki in tako pomagal tudi drugim, ki se čutijo same in zapuščene, ki so bili žrtve nasilja med vrstniki, da bi jim pomagal, jih podpiral. To mi je zelo pomagalo.

Tako je nastala spletna stran. Začel sem z majhnim spletnim dnevnikom z vprašanjem: »Kaj misliš o nasilju med vrstniki?« ali: »Kaj naj storimo proti nasilju med vrstniki?« Čez dva dni sem imel že več kot 40 stikov oseb vseh vrst, "tovariše v nesreči", ki so ali so bili žrtve nasilja med vrstniki. Bili so stari od 13 do 40 let ... Vsi so napisali svojo zgodbo in se podpisali s svojim imenom. To se mi je zdelo zelo lepo. Tudi oni so ugotavljali, da jim to, da lahko izrazijo, kar nosijo v sebi, pomaga. Zdaj sem zelo zadovoljen, ker lahko pomagam s svojo spletno stranjo drugim osebam. Zato se počutim dobro. Skupaj smo močni.

- V šoli me je pogosto strah, da ne bom všeč ljudem.
- Nisem simpatična.
- Ali me poslušajo?
- Me vidijo?

Če kdo, ki izvaja to nasilje, pride na mojo spletno stran, bi rad, da se v njem prižge luč in da začne razmišljati: »V resnici ni ravno lepo to, kar delam.« Kajti nasilje povzroča veliko škode. Večina pa se tega ne zaveda. Zanje je to kot igra. (okolje)

Lesley: Hvala, Glen, res hvala za tvoj pogum! Zdi se mi, da je ta tvoja spletna stran pravi most. Hvala!

10. SPOMINJAMO SE KARDINALA VLKA, PRAŠKEGA NADŠKOFA

Lesley: Od pomivalca izložb na praških ulicah pod komunističnim režimom do nadškofa in kardinala. To je zgodba Miloslava Vlka, ki je umrl preteklega 18. marca. Zelo veliko časopisov in televizij se je poklonilo liku praškega nadškofa, ki je imel veliko zadolžitev v Katoliški cerkvi in je bil osemnajst let moderator škofov, prijatelj Gibanja fokolarov iz različnih cerkva. Radi bi se ga spomnili ob poslušanju njegove pripovedi iz leta 1997 kakim 9.000 otrokom, zbranim v Rimu. Njim je izročil življenjsko popotnico.

Ko sem bil posvečen v duhovnika, mi je komunistični režim po desetih letih odvzel dovoljenje. Kaj to pomeni? Komunistična oblast je vsakemu duhovniku dala dovoljenje, da dela kot duhovnik. Oni so mi to dovoljenje odvzeli. Postal sem laik, nisem mogel obhajati maše, nisem mogel pridigati, prisiljen sem bil k molku.[...] V Pragi sem pomival okna, izložbena okna. Postal sem neznani človek. Hodil sem po praških ulicah in čistil okna. Teh deset let je bilo zame zelo, zelo močnih, rekel bi, da so bila leta moje življenjske univerze, [...] (ploskanje), ker sem lahko živel vsak dan v tesni povezanosti s križanim in zapuščenim Jezusom. [...]

Kljub temu so velikokrat v meni nastali dvomi: Moraš opravljati to preprosto delo, kje pa je tvoje duhovništvo? Kje je? [...]

Tam sem odkril svojo novo identiteto, [...] odkril sem, da [...] sem duhovnik tedaj, ko sem blizu Jezusovega križa, kajti on je postal veliki duhovnik na križu. Tako sem izvedel, začutil: ko sem pod križem ali blizu križa, ko objamem vsak dan križ, [...] postajam duhovnik in tako sem odkril svoje duhovništvo v tem, da sem nič. (ploskanje). [...]

Zelo lahko in preprosto je to povedano. Vendar moram reči, da živeti, živeti to duhovnost, ta Ideal kot škof je bilo zame težje kot tedaj, ko sem čistil okna. (ploskanje) Vedno se namreč lahko človeku zdi, da si kot škof nekdo ali nekaj. Treba je biti tako zelo blizu Jezusovega križa tudi zdaj. In to je moje življenje in moja izkušnja, ki vam jo pripovedujem, je tudi zame moč, vodilna sila mojega sedanjega življenja. [...] V tistih temnih časih komunizma [...] sem lahko živel v laškem fokolaru, v skupini tistih, ki so bili popolnoma odločeni živeti ta duh. [...] Ta šport, ta trening biti nič me je vodil v izkušnjo Jezusa med nami, s svojimi rokami sem se dotaknil Njega, Vstalega med nami. (ploskanje) To dvoje, otroci: objeti križanega-vstalega Jezusa in dotakniti se s svojimi rokami Boga, ki je blizu, vstalega Boga med nami, v naši ljubezni: to sta stebra mojega življenja kot škofa, nadškofa in kardinala [...].

Svetujem vam, naj postane ta duhovnost tudi pot za vaše življenje, za vašo prihodnost, za vaše perspektive, , za vse življenje. (ploskanje) [...].

Lesley: Lepo! Hvala! Kako lepo zapuščino je pustil tudi nam, kajne?

11. SKLEP S POZDRAVOM MARIE VOCE (EMMAUS) IN JESÚSA MORÁNA

Jesús: Morala bi nekaj povedati ...

Lesley: Da, zelo dobro!

Jesús: Nisva pripravila ničesar, ker sva hotela, da naju navdihne to, kar smo slišali. Ne vem, od kod začeti, ker je ena stvar lepša od druge. Na primer to zadnje o msgr. Vlku, ker smo doživeli veliko stvari z njim. Vtis naredi, da je tako aktualno pričevanje, kaj je duhovnik, kaj je škof danes. Ta tako laiška izkušnja, ki nam kaže čisto drugačno Cerkev.

Vendar celotna povezava. Zelo sem prevzet, obogaten in zdi se mi, da spletna povezava vedno bolj pomaga, da izkušamo, da smo "človek z razsežnostjo sveta", kakor je

bilo rečeno, kar je Chiara povedala na začetku. Resnično je to izkušnja “človeka sveta” s to posebnostjo, da imamo odnos z nekaterimi od pravih protagonistov Dela danes.

Rad bi se zahvalil vsem tistim, ki so za to izkušnjo, in teh je veliko več, kot smo jih videli, ker so tisti, ki nas danes v Delu silijo h konkretizaciji velikih ciljev, ki smo si jih zadali leta 2014: to “iti ven”, naproti današnjemu človeku in prinašati edinstvo, delati za edinstvo, tako da smo bližnji današnjemu človeku takemu, kot je, s težavami ustvarjati dialog, z ljudmi, ki se selijo, z ljudmi, ki prestajajo trpljenje, kot ga je ta fant iz Nizozemske.

Zato sem zelo hvaležen in rekel bi: »Glejte, mi vas podpiramo, predvsem vas! Niste edini, a ste veliki protagonisti!«

To prihaja prav iz srca.

Emmaus: Zelo lepo! Edina stvar, ki bi jo rekla po tem, ko sem videla vso to pahljačo zgodb: očitno je, kaj lahko naredi ljubezen, koliko lahko naredi ljubezen! Gram ljubezni, ki ga postavimo v življenje v vsaki akciji, lahko sproži revolucijo.

Je pa očitno, da ljubezen ni ljubezen, če ni trpljenja, to je, da ljubezen stane, da zahteva veliko, lahko naredi veliko, a tudi zahteva veliko.

Zdelo se mi je, da je vsaki od teh zgodb skupno tole: plačati je treba, plačati, plačati. Kakor bi me Bog spraševal: »Si pripravljena plačati? Si pripravljena plačati? Si pripravljena? Tudi za ta primer? Tudi za to okoliščino? Tudi v tem trenutku? Tudi pred vsemi dramami človeštva? Si pripravljena plačati?«

Pomislila sem: Nisem samo jaz pripravljena plačati. Koliko oseb je pripravljenih? To je največje bogastvo: nesebična ljubezen, o kateri je govorila Chiara. Da ljubezen ni ljubezen, če se skriva v njej interes. Ljubezen je ljubezen, če je nesebična.

Taka ljubezen obstaja, obstaja! To vemo, toda vsakič nam spletna povezava znova pravi: Zavedajte se, da obstaja, da ni nekaj, o čemer samo sanjamo, ni nekaj, kar se mora šele zgoditi, je tukaj, odkrijte jo! In potopite se v to reko nesebične ljubezni.

Ta reka nesebične ljubezni ima moč spremeniti svet, najprej spremeniti nas, a tudi okoliščine okoli nas, kot smo videli v tej povezavi. Zato je samo zgled tisoč in tisoč lepih stvari, ki obstajajo, a pokažejo možnost, da vplivamo in spreminjamo svet. In to hočemo, kajne?

Ena od lepih stvari v tej povezavi je tisto, kar je na koncu povedala Régine v Švici: »Veseli smo, da smo človeštvo!« Vsi to lahko rečemo: Veseli smo, da smo človeštvo, to človeštvo, ne drugo, to človeštvo. Imamo to veselje in s tem veseljem moramo po mojem še naprej živeti našo veliko noč, živeti z Vstalim med seboj.

Pozdrav vsem in hvala! (ploskanje)

Lesley: Hvala, Emmaus, hvala! (ploskanje)

Jesús: Rekla sva, kako je lepa tista “dežela brez zla”, resnično je lepo geslo, da lahko vsi gradimo deželo, v kateri ...

Emmaus: ... v kateri ni zla.

Jesús: ... iz katere bo izginilo zlo. Hvala Paragvajcem!

Emmaus: Ker obstaja medsebojna ljubezen. Zelo lepo! Hvala!

Jesús: Hvala, Lesley!

Lesley: Hvala vsem! Danes smo opravili skupaj lepo potovanje, res hvala!

Rada bi samo spomnila, da bo naslednja povezava 17. junija ob 20.00. Pričakujemo vaše zgodbe! Pošljite nam vaše zgodbe, tako bomo morda naslednjič videli vaše zgodbe.

Torej: lahko noč vsem, ki se odpravljate spat, in lep dan vsem, ki šele začenjate dan.
Lahko noč!